DE OOSTPOST.

LETTERKUNDIG, WETENSCHAPPELIJK EN COMMERCIEEL

NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD.

PRIJS VAN INTEEKENING

De OOSTPOST verschijnt alle weken des Woensdags. De prijs per jaargang is *f* **10.** - rec. voor *Soerabaya*, en *f* **12.**— rec. franco per post.

WOENSDAG 3 OCTOBER.

PRIJS DER ADVERTENTIËN

De prijs der ADVERTENTIËN is *f* 1.— voor elke TIEN WOORDEN, behalve het zegel.

No. 40. VERANTWOORDELIJKE UITGEVER E. FUHRI TE SOERABAYA. 1855.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANTEN.

Van den 22sten tot den 26sten September **1855** Nos. **76—77.**

Civiel Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de pakhuismeester bij het algemeen koffijpakhuis te Padang Pandjang C. H. Krijgsman.

Eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de gewezen klerk op het bureau van den assistent-resident van Modjokerto, residentie Soerabaya, W. A. Meelhuijzen.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den eersten stads-geneesheer te Samarang P. W. B. de Wilde.

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den assistent-resident van Pandeglang, (residentie Bantam) A. J. van Dijck.

BENOEMD:

Tot eersten stads-geneesheer te Samarang, W. E. Steenstra Toussaint, thans op wachtgeld.

Tot stads-apotheker te Batavia, C. J. Vlaming Kiebert.

Tot pakhuismeester bij het algemeen koffijpakhuis te Padang-Pandjang (Sumatra's Westkust), de kommies-ontvanger der uitkomende en uitgaande regten te Singkel J. Stewart.

OPGEDRAGEN:

De tijdelijke waarneming der betrekking van assistent van den waarnemenden geographischen ingenieur, aan den kontroleur der derde klasse bij de landelijke inkomsten en kultures J. J. van Limburg Brouwer.

GOEDGEKEURD:

DAT DOOR DEN DIREKTEUR DER KULTURES

ZIJN GEPLAATST:

In de residentie Bezoekie, de kontroleur der derde klasse J. J. de Graaf.

In de residentie Madioen, de kontroleur der derde klasse jhr. mr. O. E. van Nispen.

In de residentie Samarang, de ambtenaar ter beschikking mr. S. C. J. W. van Musschenbroek.

In de residentie Madioen, de ambtenaar ter beschikking G. R. Lucardie.

BIJ DE SUBKOMMISSIE VAN WELDADIGHEID TE BANJOEWANGIE.

ONTSLAGEN:

Wegens vertrek, eervol, het lid L. Frets, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezene diensten.

BENOEMD:

Tot lid, J. N. Ponder, opziener der eerste klasse bij de nopalkultuur en cochenilleteelt te Banjoewangie.

Militair Departement.

OVERGEPLAATST:

Bij het groot militair hospitaal te Soerabaya, de officier van gezondheid der derde klasse J. P. Hönig, thans te Koepang, op Timor.

Bij de civiele en militaire geneeskundige dienst te Timor, de officier van gezondheid der derde klasse W. C. de Nies, thans te Weltevreden.

VERTREK VAN DE LAND-MAIL.

(*Voor het land.*) De Resident van Soerabaya brengt bij deze ter kennisse van het algemeen, dat op **Vrijdag** *den 5den October* e. k. des namiddags ten **5** ure, de postpakketten zullen worden gesloten, bestemd voor de verzending naar Europa met de overland-mail.

SOERABAYA, 11 *September*, 1855.

De Resident,
Namens denzelven.
De Secretaris,
VAN COEVORDEN.

(*Voor het land.*) Crediteuren in den boedel van wijlen den op den 27sten November 1853 in het hospitaal alhier overleden 2e Luitenant der artillerie *Von Ernst*, worden mits deze opgeroepen om binnen den tijd van éene maand na dato dezer, aangifte te doen aan

SOERABAYA, 24 *September* 1855.

Den Onder-Intendant 2de kl. in de 3de Militaire Afdeeling.
Bij indispositie.
De Aspirant-Intendant der Militaire Administratie,
S. VAN HAASTERT.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING

Op Donderdag den 4den October 1855.

Voor de woning van den chinees Han Gian Goan, in de Chineesche Kamp, van c. c. 500 krandjangs suiker.

Op Vrijdag den 5den October 1855.

Voor de toko van de heeren Mehlbaum & Co, in de stad, van diverse commissie-goederen.

Op Zaturdag den 6den October 1855.

Voor de woning van wijlen den gepensioneerden doctor Akenaar, van meubelaire goederen.

Op Maandag den 8sten October 1855.

Voor de woning van den heer J. Walker, in de *Kalisosok No.* 2, van meubelaire goederen.

Op Dingsdag den 9den October 1855.

Voor de toko van den heer Bergmans, te *Pesopen*, van restant toko-goederen.

Op Woensdag den 10den October 1855.

Voor de toko van de heeren Adam & Co, in de stad, van diverse commissie-goederen.

OPROEPING VAN CREDITEUREN

Van wijlen de chinesche vrouw A. Kian, weduwe van wijlen Dayong Soedira, door de agenten der Soerabayasche boedelkamer te Bezoekie.

Van wijlen den 2den Juli, J. H. Lindwurm, door de militaire commissarissen te Djokdjokarta, drie maanden na 17 Sept.

VERTREKKENDE PERSONEN.

Van Maas van Portengen; gemagtigden P. van der Hoff en J. M. Bruijn.— C. J. Riest; gemagtigden P. van der Hoff, en G. van Davelaar Cropius.

SOERABAYA, den 3den October 1855.

BATAVIA. — Den 8sten dezer zijn alhier publiek geveild 400 picols kruidnagelen 1ste soort, gezamenlijk hebben gerendeerd eene som *f* 14,190, of gemiddeld *f* 35:57 per picol.

— SAMARANG. Wij vernemen dat in de dessa Sembong Lor (district Kendal) zekere Javaan Samidin, door een wild varken is aangevallen.

Genoemde Samidin vernam het geschreeuw van eenige menschen, bezig met het opjagen van een wild varken, hij ging daarop ongewapend zijne woning uit en werd buiten gekomen digt bij het huis door het dier dat deze rigting genomen had aangevallen, door schrik bevangen was hij buiten staat om hulp te roepen.

Gelukkig dat zijne vrouw die kort daarop het huis verliet, het gevaar waarin haar man zich bevond bij tijds ontdekte en spoedig hulp inriep, waarop het varken werd afgemaakt.

De man was echter overdekt met wonden, waaronder verscheiden belangrijke, men heeft echter nog eenige hoop hem in het leven te behouden.

Het varken was 2 voet en 4 duim hoog en 4 voet lang.

— PALEMBANG. De berigten, loopende tot 5 September jl., behelzen het volgende:

Er bleef voortdurend eene sterke droogte heerschen, welke de vooruitzigten op eenen goeden kapasoogst zeer deed verminderen.

Het water in de rivieren stond zeer laag, zoodat vele handelsprauwen, met goederen beladen, in de binnenlanden lagen, die noch af noch op konden varen.

De bevolking van de marga Djidjawie, in de Kommering Ielier, die voornamelijk van een in de sulthans tijden gegraven kanaal, de Troessan Djahoe, gebruik maakt om naar Palembang te komen, had verzocht dat kanaal, hetwelk langzamerhand ondieper was geworden, te mogen uitgraven, welk werk wordt gerekend in twee maanden afgeloopen te zijn.

In de doessoen Anjar (Kommering Ielier) waren 10 huizen afgebrand; de oorzaak hiervan was nog onbekend.

In de doessoen Pagger Goenoeng (Ogan Oeloe) was twee malen brand gesticht, waardoor vier huizen waren afgebrand.

Men was de daders echter op het spoor.

Van de grenslanden Makakau en Kassam kwamen vele ingezetenen te Moeara Doea ten handel.

Te Batoe Pantjeh (Ampat Lawang) waren twee huizen afgebrand, waarvan de oorzaak aan kwaadwilligheid wordt toegeschreven.

De rust in de Lematang Oeloe was bevredigend.

— REMBANG. Den 3den dezer ontstond door onvoorzigtigheid brand ten huize van den inlander Merto-dhi-Kromo, in de dessa Baloon, afdeeling Blora, waardoor 29 huizen en 1106 hamatten padie zijn vernield geworden.

De hierdoor veroorzaakte schade wordt begroot op *f* 15,088.

In den nacht van den 10den daaropvolgende ontstond er vervolgens brand in de bosschen van Randoe-Blatoong, ten gevolge waarvan eene der bruggen in de nabijheid der dessa Ngliron is vernield geworden.

Naar de oorzaak van dezen brand wordt een onderzoek ingesteld.

— TIMOR. De berigten over de maand Junij jl. behelzen het volgende:

Volgens ontvangen berigten van den civielen gezaghebber der Solor-eilanden, waren in de maand Februarij 1855 te Pandai (eiland Pantar), in eene kleine sampang aangekomen, 9 Boeginezen, afkomstig van eene praauw-padoewakan, behoorende aan en gevoerd wordende door den Chinees Atjoen, van Makasser.

Dat vaartuig was op eene terugreis van Balie naar Makasser, door eenen storm beloopen, lek geworden en gezonden.

Van de bemanning, bestaande uit 30 personen, was het slechts aan de bovengenoemden gelukt de sampan te bereiken, waarmede zij na vele ontberingen te Pandai waren geland.

De schipbreukelingen waren met de meeste menschlievendheid door den radja van Pandai, genaamd Slamat, behandeld en door hem, na van het noodige te zijn voorzien, naar Larantoeka gezonden, van waar zij naar Makasser zijn teruggekeerd.

— In den nacht van den 20sten Junij ll. ontstond in de kampong Lamakera (eiland Solor), brand, waardoor met uitzondering van de mesdjiet en een 10tal huizen, de geheele kampong is afgebrand.

De oorzaak van het ongeluk was nog onbekend.

— RIOUW. De berigten, over de maand Augustus jl. behelzen dat die maand zich weder door eene ongewone droogte had gekenmerkt, hetgeen tot groot nadeel der gambierplanters strekte.

Zr. Ms. schoenerbrik Egmond en de kruisbooten waren van hunnen kruistogt terug gekomen.

Te Rette, Sekanah, Singhip en Lingga had men niets van zeeroof vernomen.

Ook de sampan-pandjangs, die tot het te keer gaan der kustrooverijen waren uitgezonden waren te Riouw terug gekomen, zonder iets verder daarvan te vernemen of eenige ontmoeting gehad te hebben.

— SOERABAYA. Den 7den dezer zijn door den gezagvoerder van het Nederlandsch koopvaardijschip *de Stad Leyden*, C. C. Ruige, op de hoogte van Oedjong Pangka, drie Madureesche schipbreukelingen gered geworden.

Deze lieden waren met eene praauw van Madura uitgezeild om zich naar Probolingo te begeven, doch werden door eenen hevigen wind overvallen, waardoor de praauw was omgeslagen.

— Van lieverlede verlaten ons alle de oude vaders en moeders van Soerabaya, en worden bij hunne vaderen en hunne moederen verzameld. Verleden week werd ter aarde besteld een der oudste ingezetenen, eene vrouw van 84 jaar; en op 30 September werd aan de algemeene moeder toevertrouwd het stoffelijk overschot van een man, Burghart Ruben, die in Twente op de grens van Drenthe in 1771 geboren, sinds 1798 op Java was, en 50 jaren te Soerabaya woonde. In 't verleden jaar is menige 60ger en 70ger grafwaarts heengedragen; en nog is er menigeen in leven en wezen van dien leeftijd. Hun heugen nog de dagen der Compagnie, die van Daendels, en der Engelsche overheersching. Ruben was matroos op een linieschip dat voor Grissee ten anker lag, en in November 1807 verbrand werd door Lord Pellew. Dáár waar toen dat linieschip in vlot water lag, doorwaadt de visscher thans de zee, en trekt zijne boot over het drooge; en waar zij nog in 1825 korvetten zagen ten anker liggen voor Soerabaya, daar staan thans de woningen van het Maritiem établissement. Zoo verandert alles!

NEDERLAND.

De tegenwoordige zomer kenmerkt zich bijzonder door vele en zware onweders. Friesland, Groningen en Drenthe hebben daarvan inzonderheid te lijden. Onder Garijp, werden den 16den Julij in het open veld twee kinderen en twee mannen door den bliksem gedood. Onder Slagharen en Ingen is op meerdere plaatsen door het hemelvuur brand ontstaan. Een windhoos bragt dien dag in Groningerland veel schade te weeg en beroofde vele huizen van hare

daken, o. a. werd een boerenplaats van J. T. Allertsma geheel plat gelegd.

Ook den 29sten Julij heeft over Gelderland een ontzettend onweder gewoed. Boven Wageningen en Opheusden was het allerverschrikkelijkst. Er werd juist namiddag godsdienstoefening gehouden en vele leden der gemeente wilden het kerkgebouw verlaten. De predikant, ds. A. van Herwaarden, trachtte hen te doen bedaren en op dat oogenblik werd de leeraar door den bliksem getroffen en was een lijk. Toen de schrik en ontsteltenis, welke door dit ontzettend voorval werd te weeg gebragt, wat bedaard was, zag men dat de predikstoel geheel verbrijzeld was. Overigens had de bliksem noch in den toren, waardoor hij naar beneden was gedaald, noch in de kerk eenige schade aangerigt en ook niemand der talrijk aanwezigen gekwetst. Onder Nijkerk zijn dien dag 130 bunders tabak verhageld. Ook de boekweit-velden hadden zeer geleden. Weinige dagen te voren was er des nachts boven Apeldoorn een onweder losgebarsten, vergezeld van zoodanigen hagelslag, dat men des morgens de hagel nog met den schop kon opscheppen.

De temperatuur blijft overigens warm, in weerwil zelfs van den regen, die nog al overvloedig valt.

De hoop dat de ziekte in den aardappelplant ons mogt verlaten hebben, heeft zich niet bevestigd. De omstandigheid dat zij zich wat later vertoont dan in vroegere jaren, schijnt alleen toegeschreven te moeten worden aan het niet zeer gunstige voorjaarsweder, waardoor het pooten later heeft plaats gehad, dan anders het geval is.

Het is overigens voor geene tegenspraak meer vatbaar, dat in alle oorden van ons land het bederf in die vrucht is waargenomen. Even als vroeger vertoonde zij zich eerst aan het loof en later aan den knol der vroege soorten, doch ook de zoogenaamde late aardappelen blijven niet overal vrij.

Men blijft echter vrij algemeen beweren, dat, in weerwil der ziekte, de aardappelen-bouw meer dan andere jaren zal opleveren: eensdeels om de groote massa die uitgepoot staat, en anderdeels, omdat het later ontstaan van het kwaad een gunstigen invloed op de ontwikkeling en groei der planten schijnt uitgeoefend te hebben. Op verscheidene plaatsen heeft men dit jaar aardappelzaad gewonnen, iets dat in vele jaren, om het vroege bederf, niet kon geschieden.

De verwachting die men van den oogst der overige veldgewassen koestert, is over het algemeen gunstig; vooral van de graansoorten, wacht men, met uitzondering van enkele plaatsen, een redelijk beschot.

— Met de mail, welke den 27sten Sept. alhier is aangekomen, ontvingen wij omtrent den Europeschen oorlog de navolgende berigten:

LONDON, 10 *Aug.* 1855.

De belegeringstoerustingen worden op een reusachtige schaal voortgezet, in weerwil van alle tegenheden, zoodat men steeds in de gespannenste verwachting verkeerd dagelijks den storm op Sebastopol te zullen vernemen. Generaal Simpson is, zoo men zegt, ongesteld. Het leger verkeert in de beste gezondheid. De Russische magt in de zee van Azof is vernietigd en reeds is men de Vuile Zee binnen. De Oostzee-vloot is gereed Sweaborg aan te vallen.

Van Suez hebben wij telegraphische berigten tot 22 Aug. Er is te Parijs eene zamenzwering ontdekt waarvan de graaf de Chambord aan het hoofd stond, welke in Frankrijk eene partij wilde vormen ten gunste der Russen. De correspondentie was in handen der policie.

— Prins Gortschakoff heeft eenen toevoer ontvangen van twee nieuwe divisiën infanterie.

Op den 27 Julij is de batterij Telagstaff door de Franschen gebombardeerd.

Eene telegraphische dépêche van Kamiesch van 27 Julij berigt dat die haven zoo wel als die van Balaklava met schepen, in de laatste dagen van Frankrijk en Engeland aangekomen, als bezaaid was en dat eene groote expeditie werd voorbereid.

De werken der geallieerden zijn nu binnen 68 meeters van den Malakoff, terwijl de forten van Kamiesch met de aardewerken de stelling der geallieerden zeer versterken en eene wapenplaats vormen, waar eene groote magt voor eenige geheime expeditie zich kan verzamelen en verzekert een landingspunt bij onverkoopt mislukken.

De door de vier legers nu ingenomen stelling is van eene groote uitgebreidheid.

De Fransche kavallerie neemt het dal van Baidar in; de Turken bedekken Balaklava en de Sardiniers en Franschen bezetten de linie van Tchernaya, terwijl het plateau voor Sebastopol met een leger is bedekt hetwelk zich uitstrekt van de groote haven tot het klooster van St. George en van de Col. di Balaklava tot Kamiesch. Eupatoria is in hun bezit en kan voor den vijand geducht worden, terwijl Yenikalé tegen elken aanval verzekerd is.

— MALTA, 13 *Augustus*. Er is indedaad weinig nieuws van de Krim aangekomen:.

Eene der Engelsche oorlogstoombooten is, zoo als men meldt, aan lager wal gekomen in de zee van Azof en door het Russische vuur vernield; het gelukte aan het scheepsvolk te ontvlugten. Wijl er geene namen genoemd zijn, verdient dit gerucht nadere opheldering, waarschijnlijk zal eene volgende mail uit de Krim ons die geven.

— De generaal Markham, die zich zoo gunstig in Indie heeft onderscheiden en zich nu in de Krim bevindt, is benoemd tot opvolger van den generaal Simpson. Taganrog werd den 25 Julij door de geallieerden beschoten en is waarschijnlijk sedert langen tijd overgegeven. Berdiansk, een toren in de zee van Azof, is voor de tweede maal door de Engelsche en Fransche flotille aangevallen en heeft zeer veel door haar vuur geleden.

— In eene der laatste tijdingen deelden wij het beleg van Kars door de Russen onder generaal Muravieff mede, met het veronderstelde doel ook Erzeroum aan te vallen. Deze handeling was slechts eene list der Russen, wijl zij op den 13den onverwacht weder voor den toren verschenen met eene magt van omstreeks 35,000 man en de door het Turksche leger onder generaal Williams verschanste stelling aanvielen, waarvan zij echter na eene hevige worsteling met kracht werden teruggeslagen. Generaal Muravieff maakte zich tot een tweede aanval gereed en de verdedigers waren bereid hem hardnekkig wederstand te bieden.

— Ernstige klagten zijn ontstaan over de werkeloosheid der Circassiers onder Schamijl; zij blijven steeds in hunne versterkingen en laten de Russen steeds met rust. Men gelooft dat deze vijanden der Russen zich hebben laten omkoopen en hieraan de werkeloosheid dezer vermetele berghewoners, die zoo dikwijls de troepen van den Czaar getrotseerd hebben, moet worden toegeschreven. Wij willen hopen dat zulks het geval niet is, doch dat wij den een of anderen dag mogen vernemen dat zij het hunne hebben bijgedragen om den gemeenschappelijken vijand te vernietigen.

— Dagelijks ziet men troepen voorbijstevenen, hunne weg vervolgende naar het tooneel des oorlogs.

Het grootste gedeelte der Engelsche stoomtransportschepen is druk bezig tusschen Marseille en Kamiesch met het overvoeren van Fransche troepen, waarvan een nieuwe toevoer voor de Krim van 30,000 man te Toulon en Marseille wordt ingescheept. — 900 Engelschen, bij verschillende regimenten aangeworven, die hier de oefeningen hebben bijgewoond, vervolgden op den 6den hunne reis met het stoomschip *Cleopatra* en het transportschip *Talavera*, terwijl nog een of twee regimenten onder weg zijn en binnen zeer korten tijd verwacht worden.

— Door het Engelsche gouvernement worden in tijds maatregelen genomen om de troepen in de Krim gedurende een tweeden winter houten hutten en warme kleeding te verstrekken. Dit is dan ook hoog noodzakelijk en wanneer daarmede geene tijdiger voorzorgen genomen worden dan in het afgeloopen jaar, zullen de troepen veel te verduren hebben.

Men mag hopen, dat de ondervondene rampen der troepen voor Sebastopol gedurende den vorigen winter, de militaire overheden mogen noopen hunne maatregelen beter te nemen.

Alleen de stoombooten zullen zoo als men heeft besloten, den winter in de Zwarte Zee doorbrengen. Alle zeilschepen zullen naar alle waarschijnlijkheid tegen het einde van October huiswaarts keeren; velen zijn reeds naar Engeland terug, doch enkele zijn andermaal als ook eenige der stoombooten tegen veel lagere vrachten aangenomen, hetgeen eene groote bezuiniging voor het vaderland zijn zal.

— SUEZ, 22 *Aug.* De laatste berigten van de Krim zijn dat generaal Canrobert den 4den Aug. het kamp verlaten heeft. Zoo als men berigt is hij door den keizer terug geroepen; deze gebeurtenis heeft tot verschillende vermoedens aanleiding gegeven, men gelooft echter algemeen dat de Fransche generaal weder naar de Krim zal terugkeeren. De veronderstelling dat het leger andermaal in de Krim zal overwinteren, vindt meer en meer bijval.

De herhaalde aanvallen der Russen om den Mamelon weder in bezit te krijgen zijn zoovele bewijzen van de waarde die zij aan deze stelling hechten.

Er heerscht in het kamp een algemeen gevoelen dat spoedig een anderen aanval op eene groote schaal zal worden ondernomen, bijzonderheden ten deze zijn echter onbekend.

Op het vasteland loopt een gerucht dat waarschijnlijk het beleg van Sebastopol zal worden opgeheven doch dat de geallieerden de vier belangrijke punten, namelijk Balaklava, Eupatoria, Kamiesch en Yenikale zullen versterken en in bezit houden; dat een leger van 150,000 man te Varna zal zamen getrokken worden, in welk punt alle beschikbare troepen zullen worden vereenigd, daaronder de regimenten kavalerie gerekend die niet in de Krim zullen overwinteren.

In de laatste dagen waren slechts eenige weinige cholera-gevallen voorgekomen.

In Egijpte heeft zich het gerucht verspreid dat Omar-Pacha is afgetreden en naar Constantinopel is teruggekeerd als een gevolg eener slechte verstandhouding tusschen hem en den generaal Pelissier; van het laatste wordt echter niets in de Konstantinopelsche bladen vermeld, ofschoon de aankomst van Omar-Pacha daarin is medegedeeld. Men heeft het aan eene dergelijke oorzaak geweten dat de generaal Simpson verlof heeft gevraagd naar Engeland terug te keeren, doch deze tijdingen, afkomstig uit Egijpte, verdienen weinig vertrouwen.

In den nacht tusschen den 2den en 3den deden de Russen eenen uitval op eene door de Engelschen bezetten stelling bij de Carabelnaga, zij werden echter terug geslagen, doch niet zonder aanmerkelijk verlies der Engelschen.

— In de zee van Azof heeft de vijand de landtong van Arabat met het vasteland verbonden door middel van eene drijvende brug, welke onder den luitenant Hewitt onder een geweldig vuur is vernietigd.

Generaal Simpson rapporteert dat op den 24sten door den vijand een hevig vuur van den Malakoff-toren werd geopend, doch dat er geen aanval gedaan is.

Berigten uit Weenen bevestigen dat op den 25sten Taganrog voor eenige dagen door de geallieerden is beschoten. Een engelsch stoomschip is in handen der Russen gevallen en verbrand, doch de bemanning is ontsnapt.

De toren van Berdiansk in de Zee van Azof is wederom beschoten en men zegt dat de schade daaraan door de geallieerden toegebragt, zeer groot is.

Omtrent sommige der kanonneerbooten wordt gezegd dat zij in de Vuile Zee zijn doorgedrongen, doch dit vereischt bevestiging.

— Er zijn tijdingen uit de Oostzee tot den 30 Julij. Kapitein Yelverton van de *Arrogant* met vier mortier schepen en vier kanonneerbooten heeft het versterkte eiland Kotka aangevallen en in bezit genomen; de huizen, magazijnen, arsenalen en andere gouvernements gebouwen, zoo ook eene onmeetelijke hoeveelheid bouwmaterialen tot het aanbouwen van nieuwe militaire aangelegenheden, zijn vernietigd.

Scheepsberigten.

GEBOORTEN.

Bevallen van eene *DOCHTER*, L. WEIJERMANS.
MALANG, *den 23sten September* 1855.
Eenige kennisgave. (406)

Ontijdig bevallen van eene *DOCHTER*, J. P. W. BROEKMAN, geb. LOUST, welke eenige uren na de geboorte is overleden.

SOERABAYA, 2 *October* 1855. (414)

Bevallen van eene *DOCHTER*, P. E. TEENG s BELL.

SOERABAYA, 24 *September* 1855. (399)

STERFGEVALLEN.

Op heden overleed mijn geliefde echtgenoot C. SCHOEWERT, in den ouderdom van 51 jaren, diep betreurd door mij en zijn eenig kind.

SOERABAYA, H. SCHOEWERT,
den 24sten September 1855. *geb.* KRIETENMEIJER.

VREEMDEN-LIJST.

AANGEKOMEN.

25 Sept. J. H. W. Smissaert, van Samarang.— 26 Sept. A. Ledeboer, van Pasoeroean.— 27 Sept. B. J. Siau, van Modjokerto. — 28 Sept. J. Sas en J. A. Wiederhold, van Pasoeroean.— 29 Sept. A. F. Doeve, van Macasser. — 1 Oct. J. de Rooij, van Modjokerto.

MARINE HOTEL.

21 Sept. Umbgrove, C. van Vlissingen, van Pasoeroean.— 23 Sept. Pangerang Adie Negoro, van Madura; Bink, van de reede; J. Dunlop, van Dasson.— 24 Sept. de Graaf en fam., van Samarang.— 25 Sept. W. Marchhaupt, uit het hotel Montoft.— 28 Sept. Frances en Hast, van Batavia; Wiederhold, van Pasoeroean.— 29

Sept. Bieber, Chapeau Rouge, beiden van Pasoeroean; Bischop Grevelink, van Sroenie; R. Clarkson, van Batavia; Martens, u't het hotel Montoft. — 30 Sept. Carton, van de reede.

GEBOORTEN, HUWELIJKEN EN STERFGEVALLEN.

Bevallen:

A. A. C. van Bijlevelt, Smeesters, Z. Meester-Cornelis 19 Sept. — J. G. van Barneveld, Schultze, Z. Kaliebagor 17 Sept. — P. E. Teenge, Bell, D. Soerabaya 24 Sept. — P. A. M. Karthaus, Melchers, Z. Soerabaya 23 Sept. — Jutting, Bletterman, doodgeboren kind, Pasoeroean 28 Sept. —

Getrouwd:

E. Swalue met F. F. Bertholat, Parijs 30 Junij. — Dr. C. Swaving met B. G. Cox, Batavia 20 Sept. — A. Toorop met S. M. Schults, Pekalongan 19 Sept. — W. B. Scheij met C. Meis, Samarang 26 Sept. —

Overleden:

H. Wittenrood, 83 j. Voorburg 5 Aug. — Het kindje van W. A. Zelle, Sinkawang 6 Aug. — R. H. P. Nagel, Kleijn van Willigen, Monondjaya 15 Sept. — L. Bohl, Batavia 22 Sept. — J. H. Lindwurm, Djocjocarta 16 Sept. — M. M. C. van Reichenbach van Schults, Cramer, 84 j. Soerabaya 24 Sept. — M. P. Doup, 43 j. Pasoeroean 18 Sept. — C. Hooper, 1 m. 23 d. Pasoeroean 23 Sept. —

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum	Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerder	Van
Aug. 24	Nederlandsche	Bernhard Hertog van Saxen Weimar.	P. H. Hazewinkel.	Samarang.
„ 25	„	Adolf van Nassau.	D. D. Borchers.	Port Adelaide.
„ 26	Nederl. Ind.	stoomschip Banda.	F. H. Schmidt.	Batavia.
„ 27	„ „	Fathal Kair.	Go Ing Aij.	Riouw.
„ —	Nederlandsche	Jacoba Helena.	L. van Wagtendonk.	Batavia.
„ 28	Nederl. Ind.	Little Tot.	Katjoong.	Pasoeroean.
„ 29	Engelsche	Alverton.	R. M. Clarkson.	Mehlbourn.
„ 30	Nederl. Ind.	Bintang Timor.	Liem Lieptjoen.	Riouw.
Oct. 1	„ „	Julia.	Seba.	Singapoer.
„ —	„ „	stoomschip Koningin der Nederlanden.	J. Prins.	Batavia.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum	Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerder	Naar
Sept. 25	Nederl. Ind.	Goan Sien.	Oeij Angkie.	Riouw.
„ —	„ „	Djeilanie.	Said Mohamat bin Alie.	Sumanap.
„ 27	„ „	Anis.	Sech Abdul bin Osman Bahasoan.	Banjermassing.
„ —	„ „	Masshoer.	Said Achmat bin Mohamat Maskoor.	Sumbawa.
„ 28	„ „	Atiat Rachman.	J. Worthington.	Batavia.
„ 29	„ „	Ternate.	F. van de Pol.	Banjermss. via Pekalongan.
„ —	Engelsche	Fair Barbadian.	F. M. Craig.	Melbourne.
„ 30	Nederl. Ind.	stoomschip Banda.	F. H. Schmidt.	Batavia via Samarang.
„ —	„ „	Julie.	Mo.	Timor.
„ —	„ „	El Machlaar.	Mohamat Yasin.	Sumbawa via Sumanap.
Oct. 2	Nederlandsche	de Amstel.	H. H. Rademaker.	Nederland „ Panaroekan.
„ —	Nederl. Ind.	Alnoer Salim.	Hadjie Mohamat Amin.	Banjermassing.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerder	Bestemming	Agenten
Nederl. Ind.	stoomschip Makassar.	H. Chevallier.	Molukkos en Macasser.	W. Cores de Vries.
Nederlandsche	Admiraal Piet Hein.	L. Hazenwinkel.	Nederland.	Hoekstra Gijsing & Co.
„	Bernhard Hertog Saxen Weimaar.	H. Hazenwinkel.	„	Van Leeuwen & Co.
„	Timor.	F. Agema.	„	Mehlbaum & Co.
„	Elieze Henriette.	F. Detering.	„	Fraser Eaton & Co.
„	IJstroom.	J. Deterding.	„	Idem.
Nederl. Ind.	Kangpie.	Ong Kong Han.	Balie.	Gezagvoerder.

Aangekomen Passagiers.

Met het Ned. schip *Bernhard Hertog van Saxen Weimar*, de heeren J. J. de Graaff en fam., J. W. H. Smitshard, Z. M. troepen en bannelingen. — Met de Ned. bark *Adolf van Nassau*, Mevrouw Borchers en 2 kinderen. — Met het Ned. Ind. stoomschip *Banda*, de heeren de Nies, Perk, la Croise en echtg., ten Cate, van der Ende, Frederiks, Z. M. troepen en bannelingen. — Met de Ned. Ind. schoener *Julia*, de heer S. Robinson. — Met het Ned. Ind. stoomschip *Koningin der Nederlanden*, de heeren Pieters, Zadelhof, Caron, Umbgrove, Nuijts, Le Couteux, van Casand en fam., Kervel en fam., Kommissaris en fam., 2 officieren, Mejvr. Walrave en Z. M. troepen.

Vertrokken Passagiers.

Met de Ned. Ind. bark *Goan Sien*, de heer Munnich en fam. — Met de Ned. Ind. bark *Djeilanie*, Z. M. troepen. — Met de Ned. Ind. bark *Atiat Rachman*, de heer D. Hupez en echtg. — Met het Ned. Ind. stoomschip *Banda*, de heeren A. F. Doeve, A. Gilbert, J. C. Goldman, F. W. Baumann, C. F. Behrend, J. J. Buijs, Mevr. Krijgsman, Mejvr. Goldman, Gligoor, Z. M. troepen en bannelingen. — Met de Ned. Ind. schoener *Julie*, de heeren F. C. Drijsdale en J. Madijleij.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. korvetten Nehalenia en van Speijk; stoomschepen Samarang, Etna; de schepen Bernhard Hertog van Saxen Weimar en Jacoba Helena; stoomschepen Java en Makasser; de barken Fatal Maän, Aderaak, Vice-Admiraal Gobius, Timor, Trijntje Fenna, Elize Henriette, IJstroom, Tiang Taij, Admiraal Piet Hein, Vier Gebroeders, Adolf van Nassau en Alverton; de brikken Louis Caesar ths. hernd. So-ootdin, Mathilda, John; de schoeners Isabel, Djaleha, Kangpie, Senio, Bientang Timor en kotter Little Tot.

SUMANAP.

AANGEKOMEN.

24 Sept. de Ned. Ind. bark *Said Maskoor*, gezagv. Moestapa, van Samarang, passagiers de heer J. D. Peters en fam., mevr. de wed. F. Esche, geb. Pietersen.

29 Sept. de Ned. Ind. bark *Djeilanie*, gezagv. Said Mohamat bin Alie, van Soerabaya.

VERTROKKEN.

24 Sept. de Ned. Ind. bark *El Mashoor*, gezagv. Sech Achmat bin Awab Bahanan, over Batavia naar Cheribon, passagiers de heeren G. F. Coorengel en F. Mourits; de Ned. Ind. schoener *Aloei Segaf*, gezagv. Said Hassim, naar Pontianak.

26 Sept. de Ned. Ind. bark *Salma*, gezagv. Said Mohamat bin Aloei Alhabassy, naar Senkawang.

27 Sept. de Ned. Ind. bark *Fathul Joesoor*, gezagv. Sech Achmat bin Mohamat Baoezir, over Senkawang naar Pontianak.

29 Sept. de Ned. Ind. bark *Said Maskoor*, gezagv. Moestapa, naar Banjermassing.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

De schoeners Indram Eldjoesoor, Mansoer, Fathool Haer, Sumanap, de barken Carolina, Djeilanie en de brik Sie Kanoegrahan.

PASOEROEAN.

AANGEKOMEN.

17 Sept. de Ned. Ind. kotter *Little Tot*, gezagv. Katjoong, van Soerabaya.

24 Sept. de Ned. Ind. kotter *Paulina*, gezagv. Pa Ardie, de Ned Ind. schoener *Katjong*, gezagv. Ardie. de Ned. Ind. kotter *Little Tot*, gezagv. Katjoong, de Nederl. bark *Almonde*, gezagv. H. G Burie en het Nederl. schip *Koning Willem II*, gezagv. L. R. Giezen allen van Soerabaya.

7 Sept. het Nederl. schip *Hollands Trouw*, gezagv. N. H. Keuker, van Batavia.

VERTROKKEN.

18 Sept. de Ned. Ind. kotter *Little Tot*, gezagv. Katjoong, naar Soerabaya.

24 Sept. het Nederl. schip *Amphitrite*, gezagv. D. Grim, naar Amsterdam.

25 Sept. de Ned. Ind. schoener *Katjong*, gezagv. Ardie, naar Soerabaya.

26 Sept. de Nederl. Ind. kotter *Little Tot*, gezagv. Katjoong en de Ned. Ind. kotter *Paulina*, gezagv. Saiman, beiden naar Soerabaya.

Aan- en uitvoer te Pasoeroean van den 24 tot en met den 29 September 1855.

Naar Amsterdam met het Nederl. schip *Amphitrite*, gez. D. Grim. 7230 pic. gouv. koffij, 7701 41/100 pic. gouv. suiker.

Aan- en uitvoer te Soerabaya van 26 September tot en met 2 October 1855.

AANVOER

Van Samarang per het Ned. schip *Saxen Weimar*, gezagv. Hazenwinkel, agent J. van Leeuwen & Co.

100 vts boter, Order; 52 vtn. teer, 42 ktn. bier, Fraser Eaton & Co; 2 ktn. glas- en ijzerwerk, Order; 1 kt. portretten, Fraser Eaton & Co; 21 ktn. aardewerk, Order; 12 ktn. manufacturen, Schimmelpenninck & Co; 2 ktn. porcelein, van Coevorden; 2 ktn. glaswerk en boeken, Schrant; 2 bln. kruiken, 1 kt. diverse, Duijshart; 1 kt. marmersteen, Scott; 50 ktn. en vtn. aardewerk, glaswerk, ijzerwerk en koopmanschappen, 37 ktn. papier, kaarten etc., Hoekstra Gijsing & Co; 1 kt. regaal, Adema; 400 klds. genever, Order.

Van Batavia per het Ned. Ind. stoomschip *Banda*, gezagv. H. Schmidt, agent W. Cores de Vries.

150 ktn. zeep, 10 ktn. diverse goederen en manufacturen, Diverse Arabieren; 4 vts. en kts. regalen, Cores de Vries; 2 ktn. doeken, Fraser Eaton & Co; 1 kt. modewaren, Cores de Vries; 2 ktn. inkt en kantoor-behoeften, Martens; 1 pak boeken, Onnen; 1 pak boeken, Fuhri; 9 ktn. en vts blad koper en spijkers, Schoewert; 6 vtn. vleesch, Order; 27 ktn. inhd. provisien, glaswerk, aardewerk, kramerijen, parfumerien, hemden, monsters en lijnwaden, ƒ 10,000 zilver specie, Van Leeuwen & Co; 6 ktn. Rhijn-wijn, Order.

Van Riouw en Singapoer per de Ned. Ind. bark *Fathal Kair*, gezagv. Go Ing Aij, agent Go Ngo Tian.

330 krandjs. en 220 zkn. gambeer wegd. 399 70/100 pic., 50 pic. soga basten, 21 pic. olie-hout, 50 pkn. chin. papier, 6 pkn. was, 2700 porcelein-waren, 10 ktn. thee, 250 stell. stalen pannen, 1000 stellen aardewerk, 4 ktn. diverse goederen, 10 pic. ambalo, 30 pic. koriánderzaad. 179 zkn. ingridienten, 23 ktn. koopmanschappen en eenige chin. goederen en kleinigheden, Go Ngo Tian.

Van Batavia per het Ned. schip *Jacoba Helena*, gezagv. L. Wagtendonk, agent W. Cores de Vries.

210,000 ℔ steenkolen, Cores de Vries.

Van Riouw en Singapoer per de Ned. Ind. schoener *Bientang Timoor*, gezagv. Liem Liep Tjoen, agent Thee Boengie.

120 krandjs. en 324 zkn. gambeer, 254 96/100 pic., 1550 ps. steenen, 18 pic. was, 415 pkn. chin. porcelein waren, 300 st. Eng. ijzer en eenige chin. goederen en kleinigheden, Gezagvoerder.

Van Batavia en Samarang per de Ned. Ind. stoomschip *Koningin der Nederlanden*, gezagv. J. Prins, agent Fraser Eaton & Co.

32 collies lijnwaden, 4 ktn. zadel en toebehooren, Adam & Co; 36 collies lijnwaden, 2 vtn. loodwit, 16 ktn. bladkoper, Fraser Eaton & Co; 90 collies diverse provisien en modewaren, P. Kervel & Co; 15/4 pijpen bier, 3 kts. manufacturen, Ruijl Cramer & Co; 7 collies provisien en karken, Bechade; 4 ktn. boeken. 1 rol, Cores de Vries, 1 kt. papier, 1 rol kaarten, Fuhri; 1 kt. diverse, Karthaus & Co; 47 kts. inhd. gember, vruchten op water, papier en diverse, van Raalten & Co; 65 collies lijnwaden, chin. goederen en eenige kleinigheden, 1 pic. pompelmoes, 6 collies boeken en koffers, 249 kts. kaarsen, 1 kt. bux. geweren en pistolen, 200 vtn. meel, 1 palanquin-wagen, Order; 2 pkn. ledikant, J. Ruijl.

UITVOER.

Naar Banjermassing per de Ned. Ind. schoener *Anis*, gezagv. Sech Abdulla bin Osman.

4 ktn. chitzen en naaigaren, Sech Oemar Bahasoan.

Naar Sumbawa via Sumanap per de Ned. Ind. bark *El Machlaar*, gezagv. Mohamat Yassin.

10 pic. suiker en eenige kleinigheden, Gezagv.; 1 kist sarongs, Hoekstra Gijsing & Co; 2 ktn. lijnwaden, Fraser Eaton & Co; 20 doz. borden, Hadjie Ismail; 1 wagen, 2 vtn. meel, 15 doz. waterglazen, 1300 ellen Europ. passementen, Said Aboebakar Molahella.

Naar Batavia en Samarang per het Ned. Ind. stoomschip *Banda*, gezagv. Schmidt.

2 tonnen olie, 1 kt. speelgoed, 1 trommel kleeren en schoenen, Deeleman; 5 ktn. wit katoen, Hoekstra Gijsing & Co; 14 30/100 pic. jav. koperwerk. 3 ktn. chitzen en kat. naaigaren, Sech Abdul Radjak; 3 rollen touwwerk, 10 ktn. gedr. katoen, McMillan Marten & Co; 18,0000 ps. jav. cigaren, 40 st. bereid leder, 1 ton klapper olie, 3 krandjs. aardappelen en uijen, Oeij Song Kie; 2 ktn. ruwe en zijden stoffen, Tjoe Soeij; 5 ktn. modewaren, Van Eck & Co; 5 ktn. ruwe zijde, Sech Abdul Gadir; 3 ktn. ruwe zijde, Sech djen bin Bekir; 8 ktn. lijnwaden, 1 kt. ijzerwerk, 15 platen ijzer, Ruijl Cramer & Co; 7 ktn. en 1 vaatje blad-koper en spijkers, Hoekstra Gijsing & Co; een uniformjas en een politie-muts, Geuken; 5 ktn. en balen laken en koopmanschappen, Van Leeuwen & Co; 10 ktn. lijnwaden, 1 zak salpeter, 2 vts. spijkers, 2 ktn. beschuit, Fraser Eaton & Co; 59 ktn. en balen lijnwaden en koopmanschappen, Adam & Co.

Naar Balie per de Bal. schoener *Ardjoeno*, gezagv. Ko Assan.

13 bundels hoepel-ijzer, 10 pic., McMillan Marten & Co; 35 ps. ledige leggers, 5 ps. ledige tonnen, 35 ps. oude kisten, Gezagvoerder; 2 ktn. katoenen, 6 ktn. binares opium, McMillan Marten & Co.

Naar Balie, per de Ned. Ind. schoener *Kiem Ing Soen*, gezagv. Ko Kang Poeij.

2 ktn. goud-draad, 1 kt. gintjoe, 35 ps. ledige tonnen, 1 ledige pot, Gezagvoerder.

Naar Macasser per de Ned. Ind. schoener *Anna Johanna*, gezagv. W. A. S. Valberg.

20 vtn. meel, 22 ktn. cognac, 10 ktn. vruchten op water, 1 kt. jav. cigaren, Mehlbaum & Co.

Naar Palembang via Sumanap per de Ned. Ind. bark *Djelanie*, gezagv. Said Mohamad bin Alie.

3 stellen wagen-tuigen, 4000 ps. jav. sigaren, 20 pic. suiker, 1 kt. lijnwaden, eenige stukjes manufacturen, en eenige kleinigheden, Diverse Arabieren.

Naar Riouw en Singapoer per de Ned. Ind. bark *Goansien*, gez. Oeij Ang Kie.

2190 pic. rijst Go Ngo Tian; 50 fls. arab. ghie, 90 pic. rijst, 50 corgs. jav. bat. hoofddoeken, 6 pic. koperwerk, 1 corgs. jav. hoofddoeken, 1½ corgs. jav. slendangs, 75 katjes koperwerk, 1 kt. lijnwaden, 6 katjes vogelnestjes, 1 kt. timoor-olie, 6 corgs. jav. ijzeren krissen, ƒ 4487 ps. gouden, zilveren en sp. matten, Diverse Arabieren en Inlander; 70 pic. aardappelen, 4 40/100 pic. tamerinde, 300 pic. rijst, Go Ngo Tian.

Naar Banjermassing per de Ned. Ind. schoener *Anis*, gezagv. Sech Abdulla bin Osman.

4 ktn. chitzen en naaigaren, Sech Oemar Bahasoan.

Naar Sumbawa per de Ned. Ind. schoener *Mashoor*, gezagv. Said Achmad bin Mashoor.

ƒ 800 ps. sp. matten, 40 st. vijlen, 3 st. chitzen, Said Achmad.

Naar de Golf van Persie via Batavia per de Ned. Ind. bark *Atiat Rachman*, gezagv. J. Worthington.

6065 61/100 pic. suiker, 75 ps. planken en ballen, 3000 ps. goenie zakken, L. Johan; 5000 ps. jav, cigaren, Gezagvoerder; 13 balen goenie zakken, Thomas.

Naar Timoor Koepang per de Ned. Ind. schoener *Julie*, gez. Mo. 10 mandjes champagne, 10 collies bier, Schimmelpenninck & Co; 16 vts. kruid, Van Eck & Co; 1 vat. koralen, 45 pic. ijzer, 250 klds. arak, 25 ktn. anijs drank, 14 collies koopmanschappen ƒ 2000 ps. zilver specie, en eenige kleinigheden, W. H. Nash.

Naar Mehlbourne per het Eng. schip *Fair Barbadian*, gezagv. J. Craig.

1 blik regeal, Adam & Co.

Naar Banjermassing via Pakalongan per het Ned. schip *Ternate*, gezagv. F. van der Pol.

7 cijlinders, Adam & Co.

Marktprijzen.

SUIKER N°. 16 per picol ƒ 13.—
KOFFIJ per picol ƒ 25 à ƒ 26.—
RIJST (CARGA) per koijang
Id. (WITTE) „ „
KOEHUIDEN per 100 st. ƒ 250.—
ARAK per legger
OLIE (KLAPPER) per picol ƒ 25.—
OLIE (KATJANG).
KADJANG MATTEN.
ROTTING ƒ 7 à ƒ 8/9.—

PROTESTANTSCHE EEREDIENST.

Zondag den 7den October des morgens ten half 9 ure.

Nederduitsch.

Ds. SCHIFF.

Maandag den 8sten October des avonds ten half 7 ure.

Nederduitsch en Maleisch.

Ds. VAN DAVELAAR.

Bid-uur van het zendeling-genootschap.

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST.

Zondag den 7den October des morgens ten half 9 ure.